

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор сумын 14 дүгээр цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: БНА-2024/72/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Баянхонгор хот 2024.02.05	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 99007576 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Ахлах аудитор М.Алтантуяа Утас: 99061829 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn Аудитор: Б.Нарангэрэл Утас: 99009293 Цахим хаяг: Narangerelb@audit.gov.mn Цахим хуудас: www.audit.mn
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

Нэг.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	3
Хоёр. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	8
2.1 Төлбөрийн акт	8
2.2 Албан шаардлага	8
2.3 Зөвлөмж	10
Гурав. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	11
Дөрөв. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээлэл	13

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

Нэг.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

1.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	/төгрөгөөр/	
		Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	43,201,940.54	92,208,272.77
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	10,485,409.70	56,839,164.43
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	10,485,409.70	56,839,164.43
3121	Төгрөг	10,485,409.70	56,839,164.43
31211	Төрийн сангийн харилцах	10,485,409.70	56,839,164.43
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	32,716,530.84	35,369,108.34
351	Түүхий эд материал	9,905,438.00	10,025,438.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	8,638,438.00	8,758,438.00
35130	Эм боох материал	1,267,000.00	1,267,000.00
354	Хангамжийн материал	22,811,092.84	25,343,670.34
35410	Бичиг хэргийн материал	1,182,050.00	1,411,610.00
35420	Аж ахуйн материал	13,839,226.00	13,952,927.00
35450	Барилгын засварын материал	1,411,000.00	1,441,000.00
35460	Хүнсний материал	308,816.84	33.34
35470	Бусад хангамжийн материал	6,070,000.00	8,538,100.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	343,179,755.74	380,768,632.27
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	343,179,755.74	380,768,632.27
392	Биет хөрөнгө	342,969,970.19	379,620,132.27
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	335,527,366.00	335,527,366.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-28,611,783.78	-36,323,836.02
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	44,448,872.50	45,149,772.50
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-25,944,124.04	-7,854,978.23
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	26,492,869.00	40,885,969.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-17,285,573.27	-8,898,167.28
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	9,947,500.00	13,982,600.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,865,156.22	-3,108,593.70
39217	Ном	260,000.00	260,000.00
393	Биет бус хөрөнгө	209,785.55	1,148,500.00
39301	Програм хангамж	1,408,000.00	1,408,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,198,214.45	-259,500.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	386,381,696.28	472,976,905.04
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	00.00	2,037,979.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	00.00	2,037,979.00
413	Өглөг	00.00	2,037,979.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	00.00	2,037,979.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	386,381,696.28	470,938,926.04
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	386,381,696.28	470,938,926.04
512	Хуримтлагдсан үр дүн	194,115,142.91	242,055,852.34
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	194,115,142.91	194,115,142.91
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	47,940,709.43
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	192,266,553.37	228,883,073.70
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	386,381,696.28	472,976,905.04

1.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	349,158,037.50	520,925,500.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	8,445,037.50	18,568,200.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	8,445,037.50	18,568,200.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	00.00	140,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	140,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	340,713,000.00	502,357,300.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	297,966,200.00	474,936,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	297,966,200.00	474,936,300.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	42,746,800.00	27,421,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	42,746,800.00	27,421,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	352,816,794.58	472,984,790.57
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	352,816,794.58	472,984,790.57
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	345,883,562.83	467,851,190.57
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	228,151,886.42	318,882,254.61
210101	Үндсэн цалин	166,303,975.19	222,233,103.57
210102	Нэмэгдэл	36,598,576.63	83,225,585.04
210104	Урамшуулал	7,714,347.00	13,423,566.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	17,534,987.60	00.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	28,863,393.94	40,399,566.96
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,615,886.76	27,698,649.02
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,315,025.72	3,194,111.09
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,848,600.56	2,551,351.54
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	462,225.26	628,234.70
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,621,655.64	6,327,220.61
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	20,720,173.00	28,658,979.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	10,256,151.00	15,637,085.00
210302	Түлш, халаалт	3,934,302.00	4,916,938.00
210303	Цэвэр, бохир ус	6,529,720.00	8,104,956.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,325,122.00	3,090,891.70
210401	Бичиг хэрэг	230,000.00	166,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	500,000.00	1,025,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,015,321.00	906,621.70
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	400,000.00	500,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,179,801.00	491,870.00
2105	Нормативт зардал	36,850,574.37	49,460,215.50
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	2,327,800.00	00.00
210502	Хоол, хүнс	34,522,774.37	49,460,215.50
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,795,720.00	770,000.00
210604	Урсгал засвар	4,795,720.00	770,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	587,700.00	510,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	587,700.00	510,000.00

Баянхонгор сумын 14 дүгээр цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	22,588,993.10	26,079,282.80
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,001,879.00	3,715,999.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,250,000.00	2,450,640.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	18,337,114.10	19,912,643.80
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	6,933,231.75	5,133,600.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	5,129,464.00	5,133,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,129,464.00	5,133,600.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,803,767.75	00.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,803,767.75	00.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	-3,658,757.08	47,940,709.43
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	-3,658,757.08	47,940,709.43

1.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	340,713,000.00	502,497,300.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	00.00	140,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	00.00	140,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	00.00	140,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	140,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	340,713,000.00	502,357,300.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	297,966,200.00	474,936,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	297,966,200.00	474,936,300.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	42,746,800.00	27,421,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	42,746,800.00	27,421,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	329,008,790.30	453,686,745.27
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	329,008,790.30	453,686,745.27
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	322,075,558.55	448,553,145.27
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	228,240,919.63	318,882,254.61
210101	Үндсэн цалин	166,393,008.40	222,233,103.57
210102	Нэмэгдэл	36,598,576.63	83,225,585.04
210104	Урамшуулал	7,714,347.00	13,423,566.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	17,534,987.60	00.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	28,863,393.94	40,399,566.96
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,615,886.76	27,698,649.02
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,315,025.72	3,194,111.09
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,848,600.56	2,551,351.54
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	462,225.26	628,234.70
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,621,655.64	6,327,220.61
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	20,720,173.00	26,621,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	10,256,151.00	13,599,106.00
210302	Түлш, халаалт	3,934,302.00	4,916,938.00
210303	Цэвэр, бохир ус	6,529,720.00	8,104,956.00
2105	Нормативт зардал	32,970,771.98	49,151,432.00
210502	Хоол, хүнс	32,970,771.98	49,151,432.00

Баянхонгор сумын 14 дүгээр цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	500,000.00	800,000.00
210604	Урсгал засвар	500,000.00	800,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	587,700.00	789,800.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	587,700.00	789,800.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,192,600.00	11,909,091.70
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,942,600.00	9,539,691.70
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,250,000.00	2,369,400.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	6,933,231.75	5,133,600.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	5,129,464.00	5,133,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,129,464.00	5,133,600.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,803,767.75	00.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,803,767.75	00.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	11,704,209.70	48,810,554.73
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	1,218,800.00	2,456,800.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,218,800.00	2,456,800.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,218,800.00	2,456,800.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	1,218,800.00	2,456,800.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-1,218,800.00	-2,456,800.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	10,485,409.70	46,353,754.73
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	10,485,409.70
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	10,485,409.70	56,839,164.43

1.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	192,266,553.37	184,292,946.62	376,559,499.99
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	192,266,553.37	184,292,946.62	376,559,499.99
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	13,505,703.37	13,505,703.37
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	192,266,553.37	194,115,142.91	386,381,696.28
D01	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	192,266,553.37	194,115,142.91	386,381,696.28
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	192,266,553.37	194,115,142.91	386,381,696.28
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	36,616,520.33	00.00	36,616,520.33
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	47,940,709.43	47,940,709.43
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	228,883,073.70	242,055,852.34	470,938,926.04

Баянхонгор сумын 14 дүгээр цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

1.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	512,947,600.00	456,143,545.27	56,804,054.73	88.93
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	512,947,600.00	456,143,545.27	56,804,054.73	88.93
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	507,814,000.00	451,009,945.27	56,804,054.73	88.81
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	360,133,300.00	318,882,254.61	41,251,045.39	88.55
210101	Үндсэн цалин	234,883,300.00	222,233,103.57	12,650,196.43	94.61
210102	Нэмэгдэл	112,366,000.00	83,225,585.04	29,140,414.96	74.07
210104	Урамшуулал	12,884,000.00	13,423,566.00	-539,566.00	104.19
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	49,651,000.00	40,399,566.96	9,251,433.04	81.37
210201	Тэтгэврийн даатгал	33,762,400.00	27,698,649.02	6,063,750.98	82.04
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,972,000.00	3,194,111.09	777,888.91	80.42
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,177,600.00	2,551,351.54	626,248.46	80.29
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	794,600.00	628,234.70	166,365.30	79.06
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,944,400.00	6,327,220.61	1,617,179.39	79.64
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	26,621,000.00	26,621,000.00	0.00	100.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	12,226,200.00	13,599,106.00	-1,372,906.00	111.23
210302	Түлш, халаалт	5,171,800.00	4,916,938.00	254,862.00	95.07
210303	Цэвэр, бохир ус	9,223,000.00	8,104,956.00	1,118,044.00	87.88
2105	Нормативт зардал	55,453,000.00	49,151,432.00	6,301,568.00	88.64
210502	Хоол, хүнс	55,453,000.00	49,151,432.00	6,301,568.00	88.64
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	800,000.00	800,000.00	0.00	100.00
210604	Урсгал засвар	800,000.00	800,000.00	0.00	100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	789,800.00	789,800.00	0.00	100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	789,800.00	789,800.00	0.00	100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14365900.00	14365891.70	8.30	100.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,996,500.00	11,996,491.70	8.30	100.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,369,400.00	2,369,400.00	0.00	100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	5133600.00	5133600.00	0.00	100.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	5,133,600.00	5,133,600.00	0.00	100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,133,600.00	5,133,600.00	0.00	100.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	512,947,600.00	502,497,300.00	10,450,300.00	97.96
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	485,526,600.00	474,936,300.00	10,590,300.00	97.82
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	485,526,600.00	474,936,300.00	10,590,300.00	97.82
132001	Орон нутгийн төсвөөс	27,421,000.00	27,421,000.00	0.00	100.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	00.00	140,000.00		
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	140,000.00		
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	10,485,409.70		
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	56,839,164.43		
610001	Төсвийн байгууллага	01.00	01.00		
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	21.00	21.00		
620001	Удирдах ажилтан	01.00	01.00		
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	13.00	13.00		
620003	Үйлчлэх ажилтан	09.00	09.00		
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	154.00	154.00		
631001	Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	01.00	01.00		
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	23.00	23.00		
650004	СӨБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч	12.00	12.00		
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний а	01.00	01.00		
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	10.00	10.00		

Хоёр. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 73,175.9 мянган төгрөгийн 9 зөрчил¹ илэрснээс 352,6 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт, 38,528.3 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 3 албан шаардлага, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 34,295.0 мянган төгрөгийн 4 заалт бүхий зөвлөмж өгсөн.

2.1 Төлбөрийн акт

2.1.1 Тайлант хугацааны цалингийн зардлыг тулгахад нэг ажилтны 252,812 /хоёр зуун тавин хоёр мянга найман зуун арван хоёр/ төгрөгийн цалинг нийгмийн даатгалд дутуу мэдээлсэн байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 “Үнэн зөв байх”, Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 “Ажил олгогч даатгуулагчийн цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос нийгмийн даатгалын шимтгэлийг сар бүр тооцон суутгаж, ажил олгогчийн цалин хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлогоос тооцсон шимтгэлийн хамт тухайн сард багтаан нийгмийн даатгалын санд төлнө”, 32 дугаар зүйлийн 32.2.2 “Орон тоо болон цалин хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлогын бүрэлдэхүүнийг үнэн зөв тодорхойлж, нийгмийн даатгалын шимтгэлийг энэ хуулиар тогтоосон хувь хэмжээгээр ногдуулж, сар бүр нийгмийн даатгалын санд төлөх” гэсэн заалтыг зөрчиж байна.

Шийдвэрлэсэн нь: 1. Нийгмийн даатгалын санд мэдээлээгүй 252,812 /хоёр зуун тавин хоёр мянга найман зуун арван хоёр/ төгрөгийн цалинг нөхөн мэдээлж, шимтгэлийг Баянхонгор аймгийн Нийгмийн даатгалын хэлтсийн 5246025611 тоот дансанд төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

2.1.2 Цахим хэрэглээний зардлаас 4,8,12 дугаар саруудад байгууллагын интернэт ярианы төлбөрт 99,800 /ерэн есөн мянга найман зуу/ төгрөгийг төлж, зориулалт бусаар зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 “Батлагдсан төсвийн зориулалтын дагуу зарцуулах”, Боловсрол шинжлэх ухааны сайдын 2022 оны А/170 дугаар тушаалаар баталсан “Цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн цахим хэрэглээний зардлыг төлөвлөх, хуваарилах заавар”-ын 1.4 “Цахим хэрэглээний зардалд цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн багш, ажилтны сургалтын үйл ажиллагаанд шаардлагатай дата, цахим систем, цахим эрх зэрэг бусад мэдээлэл технологийн ашиглалтын зардал багтана”, 2.4 “Дата багцыг сонгосон нөхцөлд цахим хэрэглээний нийт зардлыг нийт үндсэн багшийн тоонд хувааж тухайн хугацаанд ашиглах цахим хэрэглээний зардлын нэгжийг тооцно” гэсэн заалтыг зөрчиж байна.

Шийдвэрлэсэн нь: 1. 3. Зориулалт бусаар зарцуулсан 99,800 /Ерэн есөн мянга найман зуун/ төгрөгийг төсвийн захирагчаар төлүүлж, Баянхонгор аймгийн Төрийн сан дахь бусад, татвар хураамжийн орлогын 100030000947 тоот дансанд төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

2.2 Албан шаардлага

2.2.1 Байгууллагын даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 06-ны өдрийн А/36 дугаар тушаалаар баталсан тооллогын комисс нь тооллогын тайланд хэчнээн төгрөгийн хөрөнгө тоолсон талаар тэмдэглээгүй, тооллогын бүртгэл байхгүй, өмч хамгаалах зөвлөлөөр хэлэлцүүлээгүй байна.

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 72 дугаар зүйлийн 72.4.1 “Эд хөрөнгийн тооллогыг тогтоосон хугацаанд үнэн зөв, чанартай явуулж дуусгах”, 72.4.4 “Комиссын хурлаар тооллогын үр дүнг хэлэлцэж, тооллогын бүртгэлийг баталгаажуулж, холбогдох акт, материалын хамт ерөнхий нягтлан бодогчид тусгай жагсаалтаар шилжүүлэн өгөх”, Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2018 оны 86 дугаар тогтоолоор баталсан “Өмч хамгаалах зөвлөлийн нийтлэг журам”-ын 3.10 “Хуулийн этгээдийн эд хөрөнгийн тооллого, бүртгэл, ашиглалт, хадгалалт хамгаалалтын байдалд тавих дотоодын хяналт, шалгалтыг дотоод хяналтын нэгжтэй хамтран зохион байгуулж, холбогдох санал дүгнэлтээ гүйцэтгэх удирдлага, түүнчлэн эрх бүхий дээд байгууллагад тавьж шийдвэрлүүлнэ” гэсэн заалтыг зөрчиж байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Цаашид тооллогыг тогтоосон хугацаанд үнэн зөв чанартай явуулж, тооллогын бүртгэлийг баталгаажуулж, байгууллагын өмч хамгаалах зөвлөлөөр хэлэлцүүлэн зөрчлийг арилгах албан шаардлага өгөв.

2.2.2 Тус байгууллага нь хичээл практикийн зардлыг төлөвлөх, зарцуулахдаа Боловсрол шинжлэх ухааны сайдын 2022 оны А/170 дугаар тушаалаар баталсан “Хичээл, сургалтын үйл ажиллагааны зардлыг төлөвлөх, хуваарилах заавар”-ын 3.3-д заасны дагуу ажлын хэсэг байгуулаагүй, мөн тус зардлаас сургалтын хэрэглэгдэхүүн, бичиг хэргийн материалд 65 хүртэл хувийг зарцуулах байтал 2,369,400 /хоёр сая гурван зуун жаран есөн мянга дөрвөн зуу/ төгрөг буюу 100 хувь төлөвлөж, зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 “ Батлагдсан төсвийн зориулалтын дагуу зарцуулах”, Боловсрол шинжлэх ухааны сайдын 2022 оны А/170 дугаар тушаалаар баталсан “Хичээл, сургалтын үйл ажиллагааны зардлыг төлөвлөх, хуваарилах заавар”-ын 2.6 “Хичээл практикийн зардлыг дор дурдсан зориулалтад заасан хувь хэмжээг баримтлан зарцуулахаар тооцож төлөвлөлт хийнэ”, 3.3 “Энэ зааврын 3.2-т заасан хуваарийн дагуу сургалтад ашиглах материал, хэрэглэгдэхүүнийг сонгох, худалдан авах, заах аргын нэгдэл/секцийн ахлагчид хүлээлгэн өгөх үйл ажиллагааг зохион байгуулах үүрэг бүхий 5-аас доошгүй хүний бүрэлдэхүүнтэй ажлын хэсгийг цэцэрлэгийн эрхлэгч, ерөнхий боловсролын сургуулийн захирлын тушаалаар тус тус томилон ажиллуулна” гэсэн заалтыг зөрчиж байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Цаашид хичээл, сургалтын үйл ажиллагааны зардлыг төлөвлөх, хуваарилах зааврыг баримтлан ажлын хэсэг байгуулж, журамд заасан хувь хэмжээгээр төлөвлөж, зарцуулан зөрчлийг арилгах албан шаардлага өгөв.

2.2.3 Тус цэцэрлэг нь нь багш, удирдах ажилтны төлөөллөөс бүрдсэн сайн дурын цахим хэрэглээний төсөв, түүний төлөвлөлт, захиалга, хэрэгжилтийг зохион байгуулах баг, түүнд тавих хяналт, шинжилгээний баг байгуулаагүй 789,800 /долоон зуун наян есөн мянга найман зуу/ төгрөгийг зарцуулсан байна.

Энэ нь нь Боловсрол шинжлэх ухааны сайдын 2022 оны А/170 дугаар тушаалаар баталсан “Цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн цахим хэрэглээний зардлыг төлөвлөх, хуваарилах журам”-ын 3.1 “Тухайн байгууллага нь багш, удирдах ажилтны төлөөллөөс бүрдсэн сайн дурын цахим хэрэглээний төсөв, түүний төлөвлөлт, захиалга, хэрэгжилтийг зохион байгуулах баг/цаашид хэрэгжилтийн баг гэх/, түүнд тавих хяналт, шинжилгээний баг /цаашид хяналтын баг гэх/-ийг тус тус байгуулна” гэсэн заалтыг зөрчиж байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Цаашид цахим хэрэглээний зардлыг төлөвлөх, хуваарилах журмыг баримтлан баг байгуулж, зөрчлийг арилгах албан шаардлага өгөв.

2.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Зардлын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт 1: Тайлант хугацааны цалингийн зардлыг тулгахад байгууллагын эрхлэгчийн бүтэц орон тоо баталсан тушаалаар нярав бичиг хэргийн ажилтныг 1 орон тоогоор баталсан байхад ажил хавсарсны нэмэгдэл 40 хувь сар бүр буюу нийт 3000.8 мянган төгрөгийг олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.3 дахь "Батлагдсан цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Зөрчлийг дахин давтан гаргахгүй байх, цаашид батлагдсан орон тоондоо нийцүүлэн ажилчдын цалин хөлсийг тогтоож байх зөвлөмжийг хүргүүлэв.

2. Зардлын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: 2.

Илрүүлэлт: Тус цэцэрлэг нь байгууллагын менежментийг сайжруулах үйл ажиллагаанд зарцуулсан 2576.8 мянган төгрөгийг багш нарын зөвлөлийн хурлаар оруулаагүй, мөн албан хаагчдад олгосон 5133.6 мянган төгрөгийн урамшууллыг олгохдоо байгууллагын удирдах зөвлөлөөр хэлэлцүүлээгүй байна.

Энэ нь Боловсрол шинжлэх ухааны сайдын 2022 оны А/500 дугаар тушаалаар баталсан "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн үйл ажиллагааны гүйцэтгэлийн чанар, үр дүнг үнэлж, үр дүнгийн нэмэлт урамшууллын зардлыг санхүүжүүлэхэд баримтлах чиглэл"-ийн 4.1, 4.2 дэх г заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид Боловсрол шинжлэх ухааны сайдын 2022 оны А/500 дугаар тушаалаар баталсан журмын дагуу хэлэлцүүлж байх зөвлөмжийг хүргүүлэв.

3. Өглөгийн данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: 3. Тайлант хугацааны эцэст 2037.9 мянган төгрөгийн өглөгтэй гарсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.8 "Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2.5 "Хуваарьт болон хугацаа хэтэрсэн өр төлбөрийг жилийн төсөвтөө бүрэн тусгаж өр төлбөр барагдуулах төлөвлөгөө, хуваарь баталж хэрэгжүүлэх" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид Төсвийн тухай хуульд заасны дагуу өр төлбөр үүсгэхгүй байх зөвлөмжийг хүргүүлэв.

4. Зардлын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: 4 Мөнгөн хөрөнгийн харилцах данснаас 3172.7 мянган төгрөгийн гүйлгээг И-баримтгүй шилжүүлсэн, мөн 18,373.2 мянган төгрөгийн и баримтыг харилцагч байгууллагаас илүү шивсэн байна

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1. "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно", Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.6. "Албан татвар суутган төлөгч төлбөрийн баримтыг өөр дүнгээр олгосон, эсхүл төлбөрийн баримт олгохоос татгалзсан бол албан татвар төлөгч энэ талаар татварын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад, эсхүл харьяа татварын албанд нэн даруй мэдэгдэх үүрэгтэй.", Сангийн сайдын 2017 оны 347 тоот тушаалаар батлагдсан "Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөн заавар"-ын 6.5. Төлбөрийн баримт "Төлбөрийн баримт нь бараа, ажил, үйлчилгээний төлбөр, тооцоо хийгдсэнийг нотлох анхан шатны цаасан болон цахим баримт юм. Төлбөрийн баримтад борлуулагч, худалдан авагчийг таних тэмдэг, татвар төлөгчийн дугаар, төлбөр тооцоо хийгдсэн он, сар, өдөр, бараа, ажил, үйлчилгээний нэр, код, тоо хэмжээ, үнэ, татварын дүнг тусгана. Төлбөрийн баримтыг цахим гарын үсэг эсхүл тусгай нууцлалын QR кодоор баталгаажуулах бөгөөд Монгол Улсын Стандарт MNS 6529:2015 "Татварын нэгдсэн системд ашиглах төлбөрийн баримтын ерөнхий шаардлага"-д заасан загварын дагуу бүртгэлийн машинаар хоёр хувь үйлдэнэ" заалтуудыг зөрчиж байна.

Өгсөн зөвлөмж: Худалдан авалтын 3,172.7 мянган төгрөгийн и баримтыг нөхөн шивүүлэх, цаашид худалдан авалтын и баримтад тавих хяналтыг сайжруулж ажиллах зөвлөмжийг хүргүүлэв.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 05 дугаар сарын 01 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Гурав. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Байгууллагын даргын 2023.12.06-ны өдрийн А/36 дугаар тушаалаар баталсан тооллогын комисс нь тооллогын тайланд хэчнээн төгрөгийн хөрөнгө тоолсон талаар тэмдэглээгүй, тооллогын бүртгэл байхгүй, өмч хамгаалах зөвлөлөөр хэлэлцүүлээгүй байна.	1	35,369.1			1	35,369.1		
Тайлант хугацааны цалингийн зардлыг тулгахад нэг ажилтны 252812 төгрөгийн цалинг нийгмийн даатгалд дутуу мэдээлсэн байна.	1	252.8	1	252.8				
Тайлант хугацааны цалингийн зардлыг тулгахад байгууллагын эрхлэгчийн бүтэц орон тоо баталсан тушаалаар нярав бичиг хэргийн ажилтныг 1 орон тоогоор баталсан байхад ажил хавсарсны	1	3,000.8					1	3,000.8

Баянхонгор сумын 14 дүгээр цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

нэмэгдэл 40 хувь сар бүр буюу нийт 3000.8 мянган төгрөгийг олгосон байна.								
Тус байгууллага нь хичээл практикийн зардлыг төлөвлөх, зарцуулахдаа Боловсрол шинжлэх ухааны сайдын 2022 оны А/170 дугаар тушаалаар баталсан "Хичээл, сургалтын үйл ажиллагааны зардлыг төлөвлөх, хуваарилах заавар"-ын 3.3-д заасны дагуу ажлын хэсэг байгуулаагүй, мөн тус зардлаас сургалтын хэрэглэгдэхүүн, бичиг хэргийн материалд 65 хүртэл хувийг зарцуулах байтал 2,369,400 /хоёр сая гурван зуун жаран есөн мянга дөрвөн зуу/ төгрөг буюу 100 хувь төлөвлөж, зарцуулсан байна.	1	2,369.4			1	2,369.4		
Цахим хэрэглээний зардлаас 4,8,12 дугаар саруудад байгууллагын интернэт ярианы төлбөрт 99.8 мянган төгрөг төлсөн байна.	1	99.8	1	99.8				
Тус цэцэрлэг нь байгууллагын менежментийг сайжруулах үйл ажиллагаанд зарцуулсан 2576.8 мянган төгрөгийг багш нарын зөвлөлийн хурлаар оруулаагүй, мөн албан хаагчдад олгосон 5133.6 мянган төгрөгийн урамшууллыг олгохдоо байгууллагын удирдах зөвлөлөөр хэлэлцүүлээгүй байна.	1	7,710.4			1	7,710.4		
Тус цэцэрлэг нь нь багш, удирдах ажилтны төлөөллөөс бүрдсэн сайн дурын цахим хэрэглээний төсөв, түүний төлөвлөлт, захиалга, хэрэгжилтийг зохион байгуулах баг, түүнд тавих хяналт, шинжилгээний баг байгуулаагүй байна.	1	789.8			1	789.8		
Тайлант хугацааны эцэст 2037.9 мянган төгрөгийн өглөгтэй гарсан байна.	1	2,037.9					1	2,037.9
Мөнгөн хөрөнгийн харилцах данснаас 3172.7 мянган төгрөгийн гүйлгээг И-баримтгүй шилжүүлсэн, мөн 18373.2 мянган төгрөгийн и баримтыг харилцагч байгууллагаас илүү шивсэн байна.	1	21,545.9					1	21,545.9
Нийт дүн	9	73,175.9	2	352.6	3	38,528.3	4	34,295.0

Дөрөв. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээлэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо			Санал дүгнэлтийн хэлбэр				
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан		Аудит хийгээгүй						
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	ТШЗ			1					
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ			1					

-----oOo-----